

SZAKMAI FOLYÓIRATOK, HÁLÓZATI HÍRADÓK

A KÖNYVTÁRI FIGYELŐ 1980/5-ös száma a Művelődési Miniszter közgyűteményi és közművelődési főosztályának közös dokumentuma alapján közli a könyvtárügy VI. ötéves tervének szakmai irányelveit. Ez a terv különös hangsúlyt helyez a fejlesztés emberi tényezőire, felhívja a figyelmet az állami irányítás központi és helyi szervei, valamint az állami és társadalmi szervezetek közötti összhang megteremtésére, könyvtár-irányító tevékenységük egyeztetésére, s kiemel három különlegesen fontos célkitűzést: a) a szakirodalmi információs tevékenység fejlesztését a termelés, a tudomány és a kutató-fejlesztő munka támogatása érdekében; b) a könyvtárhasználók körének bővítését — elsősorban a gyermekek és a fiatalok könyvtári ellátásának, az iskolai könyvtárak tevékenységének fejlesztése, a szolgáltatások javítása révén; c) a könyvtárközi együttműködés továbbfejlesztését, a könyvtárak összességének korszerűen működő rendszerré fejlesztését. A terv a központosított ellátási rendszerek, együttműködési körök, hálózatok központi szerepkörű könyvtárainak fejlesztését rendkívül nagy jelentőségű feladatnak ítéli, s arra is figyelmeztet, hogy a centralizálás és az integráció eszközeinek ésszerű alkalmazásával lényegesen csökkenteni kell a könyvtárügy elaprózottságát. — Érdekes „játékot” játszik *Szinainé László Zsuzsa* a statisztikai számokkal: a megyei könyvtárak 1978. évi adataiból állít össze nyolc, különböző szempontok szerint csoportosított táblázatot, állapít meg sorrendeket, s próbál fejlődési irányzatokat meghatározni — ez utóbbiakat az 1975—1978-as időszakra. A cikk bevezetése néhány fontos háttérinformációt közöl a könyvtárakra fordított kiadásoknak a nemzeti jövedelemből és a kulturális kiadásokból való részesedéséről: 1978-ban Magyarországon közművelődési és sportkiadásokra a nemzeti jövedelem 1,24 százalékát fordították; a közművelődési intézményekre költött 4399 millió forintból (89,5 százalék) a könyvtáraknak 614 millió forint, 9,7 százalék jutott. Az irányzat nem kedvező: 1960-hoz viszonyítva az egész közművelődési terület támogatása 661,8 százalékra nőtt, a könyvtárakra fordított összegek azonban csak 495,1 százalékra emelkedtek. A közművelődés egészének kiadásaiból az ország könyvtárai 1960-ban még 13 százalékkal, 1970-ben már csak 9,9, 1978-ban pedig csupán 9,7 százalékkal részesültek. Ugyancsak felmérési eredményeket közöl *Szabó László* is: a felsőoktatási és a közművelődési

könyvtárak műszaki eszközökkel való ellátottságáról ír, amelyről — szintén *Szabó László* tollából — a Könyvtáros júniusi és augusztusi számában is jelentek meg cikkek. Hasonlóképpen a statisztika az alapja *Kamarás István* írásának: ez a nők és a férfiak irodalmi érdeklődésével, a nők és a férfiak olvasmánykiválasztási szempontjaival, olvasói „beállítódásuk” egyezéseivel és különbségeivel foglalkozik. (Megállapításait a szerző a Magyar Nők Országos Tanácsában a közelmúltban lezajlott anket egyik vitaindító alapidokumentumában is felhasználta.) — *Bobokné Belányi Beáta* az audiovizuális dokumentumok könyvtári jelenlétével foglalkozó összefoglalásában lándzsát tör a különféle információhordozók könyvtári együtt-tartása mellett: „A források egységének... érdekében szinte össze kell »olvasztani« a különböző társakat, mivel párhuzamos működtetésük gazdaságtalan és indokolatlan... Olyan integrált gyűjteményeket kell építenünk, amelyekben megvalósítjuk a különböző dokumentumtípusok együttélését, feltartását és rendelkezésre bocsátását. Minden dokumentum hatékonyságát növeli, ha megfelelően szervezett együttes, gyűjtemény részét képezi.” A szerző a hangos-képes dokumentumok könyvtári kezelésének munkaigényességére is figyelmeztet: ez 50—100 százalékkal több időt követel, mint a hagyományos dokumentumokkal való munka. Ehhez a cikkhez kapcsolódik a Figyelő külföldre tekintő rovatának az az írása is, amely az angol és a skandináv közművelődési könyvtári törvényeknek az audiovizuális dokumentumokra vonatkozó megállapításait foglalkozik. Skandináv tárgyú a rovat két másik közleménye is: a dán nemzeti bibliográfiára épülő szolgáltatásokról szóló összefoglaló, valamint a rendkívül érdekes, széles körű érdeklődésre számot tartó beszámoló a göteborgi városi könyvtárról és számítógépes kölcsönzési rendszeréről.

A KÖNYVTÁRI HÍRADÓ, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár tájékoztatója 1980/3-as jelzésű, július—szeptemberi összevont számában csak a legfontosabb 1981. évi kiadványtervét. Mivel az FSZEK főigazgatója, *Kiss Jenő* a lapunk ugyanebben a számában megjelent újrólévi nyilatkozatában csak a legfontosabb készülő kiadványokat említi meg, néhány egyéb, tervezett bibliográfiára itt is felhívjuk a figyelmet, abban a reményben, hogy bizonyos könyvtárak, könyvtár csoportok hasznát veszik majd tájékoztató-

sunknak. E szerint 1981-ben várható a *Lengyelország szépirodalma, A magyar memoáriródalom bibliográfiája, a Magyar történelmi személyiségek a szépirodalomban, az Afrika, az India és a Berda József* című bibliográfiák megjelenése is. Ugyancsak Kiss Jenő érveit erősítik az új kelenföldi könyvtár — a 3. sz. kerületi könyvtár — működésének első évről írt beszámoló adatai is: egy év alatt 6870 olvasó iratkozott be a korábban elálatlan területnek számító lakótelep új intézményébe, s zeneműtárát is 920-an keresték fel, az időközben bevezetett lemezkölcsönzés során pedig 2621 handlemezt kölcsönzött a könyvtár, továbbá 839 átjátszást is készített. Még két kiegészítő információ a főigazgatói nyilatkozathoz: a Lenin krt. 26. sz. alatti egykori tánciskola helyére tervezett prézens olvasóterem 400 négyzetméter alapterületű lesz; egyszerre 100 olvasó számára teszi lehetővé a helybenolvasást és a lemezhallgatást; szabadpolcain 10 ezer könyvet és 200—250 féle folyóiratot, újságot lehet majd elhelyezni, tömörraktárában pedig még kb. 20 ezer kötet könyv és bekötött folyóirat tárolható. Az olvasótermet bemutató írás utal a tervezett bővebb nyitvatartási időre is — kár, hogy nem mondja meg, mennyi lesz ez. A 18 éven aluli ifjúság könyvtári ellátásáról szóló írásból a fővárosi hálózat elmaradott helyzetének adatai világlanak ki: egyebek között azt is megtudjuk a cikkből, hogy Budapesten ezer lakosra csak 8 négyzetméter alapterület jut, szemben a 23 négyzetméteres országos átlaggal.

A hirdató érdekes összeállítást közöl négy könyvtár nyári olvasószolgálati, tájékoztatósi munkájáról, pontosabban ezek igénybevételéről. A nyári könyvtári „lazítások”, nyitvatartási korlátozások elleni komoly érv az, hogy a statisztika szerint a legnagyobb, valóban szolgáltatóképes könyvtárakban csak az olvasótermi forgalom esik vissza nyáron, a kölcsönzések számában és a kötetforgalomban alig van különbség december és augusztus között, s az a könyvtárosi babona sem igazolódott, miszerint a nyári forgalom összetétele erősen eltolódik a szépirodalom javára. Tanulságos *Gáliczky Évának Kincseshánya-e az Eseménynaptár, avagy meddőhányó?* című írása is, amely a FSZEK és a Könyvtártudományi és Módszertani Központ több mint 15 éves, negyedéves kiállítási és propaganda-segédletének tartalmi, formai és felhasználási kérdéseit vizsgálja. A szakszervezeti könyvtárak közül e számban a Vas-, Fém- és Villamosipari Dolgozók Szakszervezetének központi könyvtára, valamint az EVIG könyvtára mutatkozik be.

A SOMOGYI-KÖNYVTÁRI MŰHELY, a szegediek helyismereti folyóirata elmúlt évi 3. számához mellékletben közli annak a cikknek a hasonmását, amely *Vargáné Major Judit* tollából lapunk 1980. márciusi számában jelent meg a Somogyi-könyvtári Műhelyről. A folyóirat cikke az 1976-ban elhunyt szegedi festőről, Dorogi Imréről (Laczó Katalin), a szegedi dohánytermesztés virágzásának 1700-tól 1900-ig terjedő két évszázadáról (Giday Kálmán) és a szegedi „Koriolánról”, Petrovits Istvánról szólnak. Petrovits Szeged 1833 és 1863 közötti történetének ellentmondásos alakja volt, s rejtélyes személyét, a magyar szabadságharc elleni fellépését, majd 1860 után Csongrád vármegye és Szeged császári biztosaként, illetve főispáni helynökeként játszott szerepét *Péter László* ismerteti, megkísérelvén felderíteni tetteinek, magatartásának indítókait is. A folyóirat *Szemle* rovata szegedi vonatkozású könyveket ismertet, s még a regények esetében is gondosan ügyel arra, hogy a szereplőket és a helyszínt „azonosítsa”, összevesse a valósággal, és utaljon adataik, alakjaik hitelességére, illetve az írói szabadságból fakadó „regényesítésükre”. Az ilyen eszközök alkalmazása révén válik a Somogyi-könyvtári Műhely minden rovatában igazi helyismereti-helytörténeti folyóirattá.

A SOMOGYI KÖNYVTÁRAKNAK, a Somogy megyei könyvtárak tájékoztatójának elmúlt évi 1—2. összevont számában *Szita Ferenc*, a megyei könyvtár igazgatója a könyvtárak kapcsolatait vizsgálva felel arra a könyvtárakat gyakorta illető vádra, hogy nem elég nyitottak, befelé fordult a munkájuk: „Vajon nem elég nyitott-e az a könyvtár, ahol egy év 250 nyitvatartási napján megfordul az adott város lakosságának közel kétszerese, vagy egy 3000 lakosú falu könyvtárában az évi látogatók, pontosabban a könyvtárhasználók száma eléri az 5—8000-es számot?” A cikkíró azonban könyvtárosi lelkiismeret-vizsgálatot is tart, ennek eredményeként mégsem elégedett azzal, amit a könyvtárak az emberek felé fordulásban, a propagandában és a külső kapcsolatok megteremtésében, illetve fejlesztésében felmutatnak: „...tény, hogy nagy általánosságban a könyvtári propaganda megfásult, elszíntelenedett, vagy éppen el is aludt egy időre”. Megjegyzi, hogy sok helyen még azzal sem törődnek, hogy a könyvtár tábláját kifüggesztik és nyitvatartási idejét feltüntessék. Csak a nagyatádi járásban van szinte minden könyvtárnak megfelelő, izléses táblája, a többiben kevés helyen láthatók a könyvtárak feliratai. A könyvtárba hívó plakátok hiányoznak a leglátogatottabb helyekről, például a tanácsházáról vagy az új ABC-áruházakból. Az író-olvasó találkozók is némileg elvesztették — néhány kivételtől eltekintve — varázsukat, az íróvendéget és az olvasót egyaránt megragadó hatásukat. Az író-olvasó találkozók egyéb problémái között *Szita Ferenc* szól „a találkozók nemes céljait és a kapcsolatokat is romboló hatásokról”, s példaként felhossa: „Túlságosan változatos képet mutat az íróvendégeknek fizetethető (fizetett) tiszteltdíjak összege, amely ma szokásjog, a józan mérlegelés alapján 5—600 forint találkozónként. Vannak nem költségvetésből gazdálkodó szervek, mint rendezők vagy mecénások, amelyek már korábban is 800—1000 forintot is adtak s írók, akik 1500—2000 forintot is kérnek egy-egy »fellépésért«. Ezek esetében már joggal kérdezhetjük: hol itt a nemes ügy, a varázs, a könyv és alkotójának bemutatkozása, találkozás az olvasóval, a leendő olvasóval?” — A falusi könyvtárak kapcsolatairól írott másik cikk, *Turbék Károly* írása a nagyatádi járás tapasztalatai alapján felhívja a figyelmet a kis települések kedvezőtlené vált helyzetére, amely abból ered, hogy az utóbbi időben az államigazgatás és a mezőgazdasági üzemek, valamint az oktatási intézmények központosítása következtében az aprófalvakban, mellékfalvak-

ban megszűnt a helyi kulturális élet tanácsai irányítása, a szövetkezetek összevonása óta elmaradtak a költségvetésen kívüli rendszeres könyvvásárlási segítők, az agrárértelmiség elköltözött, az iskolai körzetesítés következményeként pedig a tanítók-tanárok is távoztak, s mindezen változások ráadásaként a lakosság száma is nagymértékben csökken a társközségekben. A híradó egyéb cikkeinek többsége szintén falusi könyvtári témákkal — az állománygyarapítás, gyűjteményszervezés kérdéseivel, feladataival, a fiókkönyvtárak ellátásával, a pusztai könyvtárak megszűnésével — foglalkozik, s ha nem is derűs a kép, amit ezek az írók a szakember és a könyvtár-fenntartók elé tárnak — némelykor szinte munkájuk tükreként vagy görbe tükreként —, mindenképpen cselekvésre, változtatásra ösztönöznek és felvillantják a megoldás módjait, a lehetőségeket is. Ezekre a megyén belül, de Somogyon kívül is érdemes figyelni!

A EGYÜTT című Szolnok megyei könyvtári híradó elmúlt évi 2. száma valóságos „Szurmay-szám”. *Szurmay Ernő* könyvtár igazgatója, *Szurmay Ernő* ugyanis öt közleményt írt a folyóiratba, öt különböző műfajú írást, példát mutatván ezzel a megye könyvtárosainak arra, hogy a nyilvánosságot kívánó gondolatokat és információkat közzé kell tenni, a hasonló könyvtári orgánusok szerkesztőinek pedig a közlemények változatosságára, a híradó műfaji színesítésének lehetőségeire. Első írása publicisztika: nagy hevületű megemlékezés a főiskolai szintű népművelő-könyvtáros képzésről és kiállás a forma mellett, amely 1980. szeptember 3-án, az utolsó végzetek diploma-kézbévetelének napján végleg megszűnt. A szerző „rekviem”-jében az előnyök és a hátrányok mérlegelése után a képzési forma értékeinek bizonyítására példát is hoz: a levelező tagozat szolnoki konzultációs központjában 1974, az első államvizsga óta 310 Pest, Nógrád és Szolnok megyei népművelő és könyvtáros szerzett diplomát, és közülük a tíz százalékot sem éri el a pályát elhagyók aránya, viszont többen már közművelődési vezetőállásban tevékenykednek. Az 1974-ben államvizsgát tett 24 hallgató közül eddig 14-en kaptak kitüntetést. A cikk sorai között a könyvtárosképzés megoldatlan kérdései miatti aggodalom bújkál. *Szurmay Ernő* második írása beszámoló egyhónapos csehszlovákiai tanulmányútról, a harmadik a megyei könyvtár és a szolnoki Varga Katalin Gimnázium kapcsolatáról szól — ennek eredményességére egyetlen adat: a gimnázium 338 tanulója közül 325 volt a

megyei könyvtár beiratkozott olvasója az 1978/79-es tanévben —, a negyedik cikk történeti feldolgozás: az országos pályadíjat nyert *Könyvünnepek Szolnok megyében 1929—1978* című tanulmányából az 1958—1968-as évekről szóló részt adta közre Szurmay Ernő. Ötödik publikációja krónika jellegű: az 1980. évi ünnepi könyvhét eseményeit foglalja össze. Ugyancsak a közvetlen időszerepesség jegyében íródott az *Együtt* néhány hasonló közleménye is, például a könyvhét megyei eseményeinek összefoglalása, továbbá egy ismeretterjesztés a jászberényi gyermekkönyvtárnak a felszabadulási évfordulóra rendezett megemlékezéséről, valamint értékelés a martfűi szakszervezeti könyvtár részvételéről a Magyar Rádió *Könyvpár-*

baj című vetélkedőjében. A híradó egyéb írásai is tartalmasak, a szám változatos, érdekes: bemutatja a Damjanich János Múzeum könyvtárának 30 ezer kötetes, értékes gyűjteményét, foglalkozik a megyei könyvtár természettudományos állományának kölcsönzési forgalmával (meglepetés, hogy ebben a matematika vezet a fizika előtt, a további sorrend pedig: biológia, kémia, zoológia, csillagászat, botanika, földtudományok, őslénytan); közli egy, 4. osztályos általános iskolai tanulóknak szervezett könyvtári foglalkozás forgatókönyvét, megemlékezik a kisújszállási MÁV-dolgozók könyvtáráról, bő hírvivatot ad, végül a Szolnok megyéről szóló könyvtári cikkeket friss, 1980. első félévi jegyzékét is közzéteszi.

Kérdezz — felelek

G. J. Tolna megyei könyvtáros és mások kérdezték a tanárképző főiskolán tanulóktól:

Mi az oka annak, hogy amíg az iskolában pedagógus képzés nélkül tanító dolgozót (az úgynevezett képzés nélküli pedagógust) a tanárképző főiskola második évfolyamának eredményes elvégzése után tanárjelölt munkaköri elnevezéssel átsorolják az addiginál magasabb bérrel járó munkakörbe, addig a tanárképző főiskola magyar-könyvtár szakán továbbtanuló könyvtári dolgozó a második évfolyam elvégzése után is a szakalkalmazotti munkakör IV. képzési fokozatában marad mindaddig, amíg a főiskolai végzettséget meg nem szerzi. Ez a megkülönböztetés nem méltánytalan-e azért is, mivel a könyvtárkezelői tanfolyamot végzett könyvtárosokat a tanfolyam elvégzése után azonnal átsorolják a magasabb bérrel járó III. képzési fokozatba. Nincs-e lehetőség arra, hogy a képzés nélküli pedagógusok feljebb sorolásának megfelelően a második évfolyam elvégzése után őket is magasabb bérrel járó fokozatba sorolják át?

Válasz:

A közművelődési intézmények dolgozóinak munkabérét szabályozó 4/1977. (VII. 27.) KM—MüM számú együttes rendelet valóban nem ad lehetőséget arra, hogy a szakalkalmazotti munkakör IV. képzési fokozatába sorolt könyvtári dolgozót a tanárképző főiskola második évfolyamának eredményes elvégzése után magasabb bérrel járó fokozatba sorolják át. Ilyen jellegű kedvezmény — tehát az, hogy még a munkakörre előírt képzés megszerzése előtt magasabb bérrel járó munkakörbe lehet a dolgozót átsorolni — kizárólag a képzés nélküli pedagógusokat illeti meg. Ez a pedagógus pálya sajátosságából fakadó, már hosszú ideje fennálló lehetőség kizárólag a pedagógus bérrendszer sajátossága. Más, a képzési elven alapuló bérrendszer ilyen kedvezményre nem ad lehetőséget. A könyvtárkezelői tanfolyamot végzett könyvtárosok feljebb sorolására vonatkozó rendelkezés is tulajdonképpen egy bizonyos *képzés megszerzésének* az elismerését célozza. Megjegyezzük azonban, hogy amíg a képzés nélküli pedagógus munkabérét — ha a szóban forgó kedvezményben nem részesülhetne — a tanulmányainak befejezéséig — függetlenül attól, hogy mennyi a munkaviszonyban töltött ideje — legfeljebb havi 2350 forintban lehetne megállapítani, a szakalkalmazotti munkakör IV. képzési fokozatába sorolt könyvtári dolgozó munkabérét munkaviszonyának első három évében 2450 forintban, azután pedig a munkaviszonyának nyolcadik évéig akár 2750 forintban is meg lehet állapítani.

KÖNYVTÁRI KIADVÁNYOK

MIKROFILMLAPOK BIBLIOGRÁFIAI LEÍRÁSA címmel útmutatót adott ki az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtudományi és Módszertani Központ az új bibliográfiai leirási szabályok megismertetésére indított füzet-sorozatában. Az útmutató összeállítója, Tremkóné Osszeleny Mária a mikrofilmlap (microfiche) meghatározása, jellegzetességeinek ismertetése után a könyvekről, a folyóiratokról, valamint a kutatási jelentésekről készült mikrofilmlap-mások leírásának módját tárgyalja, majd foglalkozik az elsődleges mikrofilmlapok — az eredeti kiadásban először, illetve kizárólag mikrofilmlapon megjelent dokumentumok — leírásával is. A hasznos függelék rövidítésjegyzéket, fogalom meghatározásokat közöl, valamint a mikrofilmezéssel kapcsolatos legfontosabb fogalmak értelmezését adja. A hivatkozott irodalom jegyzéke önmagában is értékes bibliográfia. (1980. 79 l. — 19 Ft)

VARGA JENŐ MŰVEINEK BIBLIOGRÁFIÁJÁT jelentette meg 200 példányban, gondos sokszorosításban az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete a nagy marxista közgazdász születésének századik évfordulója alkalmából. A P. Kálmán Katalin által szerkesztett és négytagú munkaközösség által összeállított, 1158 tételes bibliográfia Varga Jenő életrajza után az 1907-től 1979-ig megjelent műveket, illetve azok különféle kiadásait, publikáció-változatait veszi számba évek szerint. Egy-egy éven belül előbb a könyvekben és az önálló kiadványként megjelent műveket sorolja fel kettős — cirill és latin — betűrendben, majd az időszaki

kiadványokban közölt publikációkat írja le lapok szerinti csoportosításban, ezeken belül pedig időrendben. A kötet végén külön található a Varga Jenő szerkesztői közreműködésével készült művek címléírásai. Kár, hogy ehhez a nem bibliográfusok, hanem kutatók által gyűjtött, a szakutatói munka melléktermékeként felderített anyagot tartalmazó, ám a korábbiaknál teljesebb bibliográfiához semmiféle mutató, index nem tartozik. (1979. 222 l. — 33 Ft)

ZOBOR VIDÉK NÉPZENÉJE címmel azonos című zenei estjének kísérő bibliográfiáját adta közre 400 példányban, sokszorosításban a Veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár. Az összeállító, Ujhelyi Tiborné a könyvtár népzenei sorozatának e füzetében is többet nyújt a zenei bibliográfiánál: a Nyitra környéki magyar nyelvű népzenei sorozatát tárgyaló irodalomjegyzék közlésén kívül megismerteti az érdeklődőt a vidék népzenei hangfelvételeivel, dallamainak kottáival, de a Felvidék népzeneje, néprajza, népművészete címmel a Dunától és az Ipolytól északra fekvő terület magyarságának folklórjával, szokásaival, táplálkozásával, népi játékaival, táncával, balladáival is. (1980. 69 l.)

A MAGYAR FELVILÁGOSODÁSRól adott ki ajánló bibliográfiát a szolnoki Verseggy Ferenc Megyei Könyvtár. Az intézmény ajánló bibliográfiai sorozatában, a Történelmünk fordulói részsorozat hatodik darabjaként, 500 példányban sokszorosított füzet összeállítója, Szathmáryné Rékasy Ildikó a korszokról szóló ismeretterjesztő és tudományos művek — források és feldolgozások — után regényekre hívja fel a figyelmet, majd a kiad-

vány végén néhány cikket is felsorol. A széles körű érdeklődésre számot tartó művek mindegyikét megfelelő tájékoztatósi értékű annotáció hozza közelebb az olvasóhoz. (1980. 61 l.)

MÓRICZ ÉS DEBRECEN címmel jelent meg Szabó Sándor Géza posztumusz munkája, amelyről a fiatal könyvtáros-irodalomtörténész tragikus haláláról szóló híradásunkban októberi számunkban már említést tettünk. A Hajdú-Bihar megyei Könyvtár által 1973-ban indított, a magyar művelődés- és irodalomtörténet jeleseinek (Petőfi, Ady) debreceni kapcsolatait feltáró sorozat újabb kötete a korábbiakhoz hasonlóan szintén anyagközlés, de az összeállítás készítőjének tanulmánya jó iránytűt ad az olvasó kezébe a dokumentumok értékeléséhez is. A kiadvány második fejezete kronológia: Móricz Zsigmond napjai Debrecenben címmel az író 1890 és 1942 közötti helyi vonatkozásait tárja fel; a harmadik rész Móricz Debrecenről címmel a városról és a debreceni személyekről szóló idézeteket közöl az életműből, az író levelezéséből, cikkeiből; a negyedik fejezet anyagközlés a helyi sajtóból (Móricz alakja a debreceni sajtóban), többnyire kevésbé ismert, gyakran egymással felelő cikkek gyűjteménye. Az 500 példányban sokszorosított, néhány reprodukciót is közlő, rendkívül értékes összeállítást személynévmutató zárja. (1980. 247 l.)

KÖNYVTÁRHASZNÁLATI ÚTMUTATÓT bo-csátott ki 5000 példányban, sokszorosításban a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár. A könyvtári kalauzok szokásos tudnivalóit tartalmazó, haránt

alakú füzet végén néhány üres oldal is található az olvasó feljegyzései számára. (1980. 25 l.)

AZ AMERIKAI ELEKT-
RA című O'Neill-drámának a Szigligeti Színház előadása számára rövidített változata jelent meg A szolnoki Szigligeti Színház műhelye 1980—1981 nevű sorozat 4. füzeteként a színház és Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár közös kiadásában. A megyei könyvtár által sokszorosított, 300 példányban közreadott szöveget Almási Miklós és Benedek András egy-egy tanulmánya, továbbá Kósa Károly bibliográfiája egészíti ki. (1980. 175 l.)

MINDEN KÖNYV FEL-
FEDEZÉS — ez a Kosztolányi-idézet a címe annak a módszertani segédletnek, amelyet a Veszprém megyei Könyvtár adott ki 500 példányban, sokszorosításban a gyermekek körében végzendő könyvtári munka támogatására. A Balogh Ferencné szerkesztette segédanyagban a megye gyermekkönyvtárosai az általuk kiválasztott 45 szépirodalmi könyvről pár mondatos ismertetéseket készítettek, továbbá az olvasmányok feldolgozásának megkönnyítésére valamennyihez még 5—5 kérdést is összeállítottak, és a könyvek hathatósabb ajánlásának érdekében mind-egyiket betűjelekkel (A=alsósoknak, F=felsősöknek, S=serdülőknek) minősítették. A kérdéseket a gyermekek számára külön lapokon is megjelentették, és ezek alapján a jó válaszokat adó pártások között jutalmakat sorsolnak ki. Ha a megye könyvtárosai más könyvekről is állítanak össze kérdéseket, és megküldik a hálózati központnak, a megyei könyvtár újabb kiadványban teszi közzé az olvasmányajánlásokat. (1980. 58 l.)

KÖRÖSTAJ REPERTÓ-
RIUM címmel a Békés megyei Népújság kulturális mellékletének 1960 és 1980 közötti két évtizedéről adott ki cikkbibliográfiát a Szeghalmi Nyilvános Könyvtár az Írószövetség megyei tagozatának támogatásával. A 150 példányban, sokszorosításban, kutatási célra közzétett repertóriumhoz az anyagot a könyvtár munkaközössége dolgozta fel, és Boruzs Józsefné, valamint Horváth László állította össze. A megyei lap vasárnapi mellékletének ezer számát, annak valamennyi közleményét és teljes képanyagát feltáró, csaknem 2500 tételes repertórium tárgyköri elrendezésű: öt fejezetben (Művelődéspolitikai — közművelődés; Művészetelmélet — művészetkritika; Honismeret — helytörténet, visszaemlékezés; Szépirodalom; Képzőművészeti reprodukció), illetve a fejezeteken belül további műfaji csoportokban a szerzők betűrendjében közli a leírásokat. A repertórium használatát a tételszámokra utaló háromféle mutató — szerzői (alkotói), fordítói és a címekben szereplő személynevek mutatója — könnyíti meg. (1980. 188 l.)

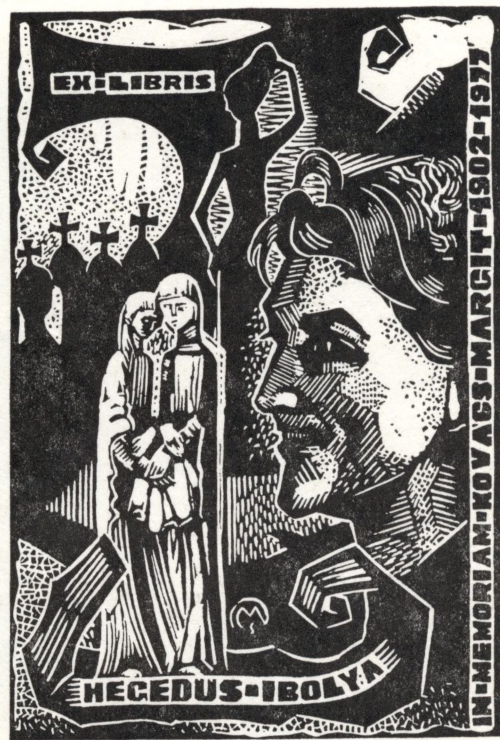
DECEMBER 1-IG A
SZERKESZTŐSÉGBE ÉR-
KEZETT PERIODIKUS
KIADVÁNYOK: Gazdaság-
politikai Tájékoztató 52.
[1980] október (Balassi Bál-
int Megyei Könyvtár Sal-
gótarján); Hungarika Iro-
dalmi Szemle. Külföldön,
idegen nyelven megjelent
magyar vonatkozású köny-
vek és folyóiratcikkek vá-
logatott bibliográfiája. 1980/
4. (október—december) (Or-
szágos Széchényi Könyv-
tár); Irodalomkutatások. Az
általános és nyilvános
könyvtárakban elvégzett
irodalomkutatások jegyzé-
ke. 1980. november (Berzse-
nyi Dániel Megyei Könyv-
tár, Szombathely); Könyv-
tárellátó Híradó '80/1.

(Könyvertékesítő Vállalat);
Könyvtári Tájékoztató
1980/11. sz. (november)
(Nagyközségi-Járási Könyv-
tár, Edelény); Külföldi Pe-
dagógiai Információ 1980/5—
6—7. (máj.—jún.—júl.) Or-
szágos Pedagógiai Könyv-
tár és Múzeum); Külföldön
megjelent fontosabb jogtudományi mű-
vek jegyzéke. 1980. har-
madik negyedév (Or-
szággyűlési Könyvtár);
Magyar Könyvészet 1976.
A Magyarországon meg-
jelent könyvek bibliog-
ráfiája. (OSZK); Magyar
Pedagógiai Információ
1980. 5—6. (OPKM);
OMKDK Híradó 1980/9—10.
(Országos Műszaki Könyv-
tár és Dokumentációs Köz-
pont); [A] Szabolcs-Szat-
már megye orvosi szak-
könyvtáraiban található
kurrens szakfolyóiratok
jegyzéke 1981. = Könyvtá-
ri Tájékoztató 1980/4. sz.
(Jósa András Megyei Kór-
ház — Rendelőintézet,
Nyíregyháza); Szociológiai
Információ. A magyar nyelvű
és magyar vonatkozású
szakirodalom válogatott
bibliográfiája 1979/4. (Fővá-
rosi Szabó Ervin Könyv-
tár); Tájékoztató a külföldi
közgazdasági irodalomról.
„A”-sorozat. Referátumok
1980/11. sz., „B”-sorozat.
Bibliográfia. 1980/11. sz.
(Marx Károly Közgazda-
ságtudományi Egyetem.
Központi Könyvtár); Tájé-
koztató a Vas megyéről
szóló irodalomból. 1980. ok-
tóber (Berzsenyi Dániel
Megyei Könyvtár, Szombat-
hely); Tájékoztató jegyzék
vezetők számára. 1980/9.
sz., szeptember, 10. sz., ok-
tóber (Hajdú-Bihar megyei
Könyvtár, Debrecen); Tájé-
koztató külföldi szociológiai
folyóiratokról. 1980/10.,
1980/11. sz. (Fővárosi Szabó
Ervin Könyvtár); Új könyv-
beszerzések 1980/5. (Orszá-
gos Műszaki Könyvtár és
Dokumentációs Központ);
Új Média. Audiovizuális ál-
lomnygyarapítási tanács-
adó. 1980/2. sz. (Országos
Oktatástechnikai Központ,
Veszprém).

CSIBY MIHÁLY ex libriseiből és grafikáiból

(Cikkünket lásd a 46. oldalon)

Ára: 10,- Ft

HU ISSN 0450-7886